Kumara, R.K Chaminda
Sandamali, R.M.Anuradha
PAPER

පහත රට තෙත් කලාපයෙහි සම්ප්‍රදායික දඩයම් ක්‍රම සහ ඒ ආශ්‍රිත ඇදහිලි විශ්වාස
(රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි කලවාන ප්‍රදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙහි පිහිටි කුඩව ග්‍රාම නිළධාරී වසම ඇසුරිනි)

ආර්.කේ. චමින්ද කුමාර, ප්‍රාදේශීය මහ ලේකම් කාර්යාලය, කලවාන
ආර්.එම්. අනුරාධා සඳමාලි, භූගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයය, මාතර, ශ්‍රී ලංකාව

R.K Chaminda Kumara, Divisional Secretariat, Kalawana
R.M.Anuradha Sandamali, Department of Geography, University of Ruhuna

දඩයමට ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවගෙන් ලැබෙනුයේ ඉහළ පිළිගැනීමකි. එයට හේතුව මානව ශිෂ්ටාචාරයේ පදනම වැටුණු දා පටන් දඩයම සඳහා සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමිව පැවතීමය. මානව ශිෂ්ටාචාරයෙහි මුල් අවධියෙහි මිනිසාගේ ප්‍රධාන ප්‍රාථමික ආර්ථික කටයුතු වූයේ දඩයම සහ වන ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමය. එම නිසා මානව ජන සමාජය තුළ දඩයමට හිමි වන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි. දඩයම ලෝකයේ සෑම ප්‍රාථමික ජන සමාජයකම පාහේ දක්නට ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ද එසේම ය. වර්තමානයේදී පවා වැදි ජන සමාජය තුළ මෙන් ම කෘෂිකාර්මික වටපිටාවක් සහිත ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයන්හි ද දඩයම දැක ගත හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවෙහි වියළි කලාපය සහ තෙත් කලාපයෙහි දඩයම සුලභ නමුත් තෙත් කලාපයට වඩා වියළි කලාපයෙහි එය අධික වශයෙන් සිදු වේ.

මෙම අධ්‍යයනයෙහි මූලික අරමුණ පහත රට තෙත් කලාපයෙහි සම්ප්‍රදායික දඩයම් ක්‍රම සහ ඒ හා සම්බන්ධ ඇදහිලි විශ්වාස මොනවාද යන්න හඳුනා ගැනීම යි. ඊට අමතර ව දඩයම් කරනු ලබන සත්ත්ව විශේෂ හඳුනා ගැනීම, එම සතුන් මස් පිණිස සකස් කර ගැනීමට අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රමවේද හඳුනා ගැනීම සහ වර්තමානයෙහි දඩයම ආශ්‍රිත ප්‍රවනතා හා ගැටළු හඳුනා ගැනීම සෙසු අරමුණු අතර විය.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි කලවාන ප්‍රදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙහි පිහිටි කුඩව ග්‍රාම නිළධාරී වසම කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් සිදු කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණය, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ දත්ත රැස් කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලදී. එම දත්ත සරළ ප්‍රතිශතාත්මක ක්‍රම සහ ගුණාත්මක ක්‍රම ඇසුරින් විශ්ලේෂණය කරනු ලැබීය. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් ප්‍රදේශයෙහි වාසය කරන සත්ත්ව විශේෂ 64 ක් පමණ දඩයම් කරන බව හඳුනා ගත හැකි විය. ඉන් විශේෂ 23 ක් :35ග94* ක්ෂීරපායින් ද, විශේෂ 20 ක් :31ග25* පක්ෂීන් ද, විශේෂ 15 ක් :20ග44* මත්ස්‍යයින් ද, විශේෂ 04 ක් :6ග25* සන්ධිපාදකයින් ද, විශේෂ 01 ක් :1ග56* උරගයින් ද, විශේෂ 01 ක් :1ග56* උභය ජීවීන් ද විය. එම සතුන් දඩයම් කිරීම සඳහා කට්ට උගුල, ඇඳි උගුල, හබක, තොණ්ඩුව, පෙත්ත, මල, උගුඩු උගුල, ඉඩාරේ, කොල දිය කිරීම, බිලී පිත්ත, අතංගුව, කෙමන යන ක්‍රමවේද භාවිත කර ඇත. මෙම දඩයම් ආශ්‍රිතව සිදු කරනු ලබන මූලික අභිචාර විධි අතර මහසෝන් යක්ෂයා පිදීම සඳහා ලේ ගොටු හතක් පිදීම, වැද්දන් තුන් දෙනා පිදීම සඳහා ලේ ගොටු තුනක් පිදීම ප්‍රධාන ය. ඊට අමතර ව ඉරිදා, අඟහරුවාදා සහ පසළොස්වක පෝය දිනයන් දඩයමේ යාම සඳහා තෝරා ගැනීම ද ඌරන් දඩයම් කිරීම සඳහා පසළොස්වක පොහොය දිනය යොදා ගැනීම ද වැදගත් අභිචාර ක්‍රම අතර විය. ඒ වගේම ඌරන් දඩයම් කිරීම සඳහා කොටයක් යටින් තුවක්කුව බැඳීම ද විශේෂ අභිචාර විධියක් ලෙස ප්‍රදේශයෙහි පවතී. කෙසේ වුවද වර්තමානය වන විට ප්‍රදේශයෙහි තේ වගාව ඇතුළු වාණිජ වගාවන් සඳහා ඉඩම් එළි පෙහෙළි වීමත්, රජයේ නීති පද්ධතිය දැඩි වීමත්, මිනිසාගේ විවේක කාලය සීමා වීමත් යන කරුණු හේතුවෙන් දඩයම ක්‍රමක්‍රමයෙන් ප්‍රදේශයෙන් ඈත්වෙමින් පවතින බව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් හඳුනා ගත හැකි විය.

ප්‍රමුඛ පද: පහත රට තෙත් කලාපය, දඩයම, දඩයම් ක්‍රම, ඇදහිලි විශ්වාස, ග්‍රාමීය ප්‍රජාව